

דני אילוז הוא רנטגנאי מוסמך מאז שנת 1986, המתמחה בצילומים והדמיה של שיניים ולסתות. לאורך שנות הניסיון הרבות שצבר הוא גם היה עד, לדבריו, למדרון החלקלק בו התחום גלש. "תקופת ההכשרה של רנטגנאי במוסד אקדמי היא שלוש שנים מלאות, כולל קורסי קיץ, בשילוב של אחד מבתי הספר להדמיה באחד מבתי החולים. אם כך, כיצד ייתכן שהחוק בישראל ובעולם קובע שמי שעוסק בצילומי רנטגן והדמיה חייב להיות רנטגנאי מוסמך, ובפועל כל אחד עם יכול לפתוח מכון לצילומי שיניים ולהפעיל מכשירי רנטגן ללא הכשרה מתאימה?", אומר אילוז. "בעיניי זו שערורייה, לא פחות. אני זועק את זה מעל לכל במה אפשרית כבר שנים ארוכות, אך נראה שזעקתי נופלת על אוזניים ערלות. בלמעלה מ-90% ממכוני ההדמיה לצילומי שיניים ולסתות הבעלים והעובדים אינם רנטגנאים, אינם אוחזים בתעודה ממוסד מוכר שהסמיך אותם לעבודה עם קרינה מייננת. אחרי תקופת הכשרה של מספר שבועות בודדים שקיבלו באותו המכון, הם מתחילים לצלם פציינטים וקוראים לעצמם רנטגנאים לשיניים, כאשר אין מקצוע כזה".

לדבריו, אחת הטעויות הגדולות שעושים מטופלים היא שהם סומכים על כך שאם רופא השיניים הפנה אותם למכון מסוים, אז מדובר במכון מצוין מקצועי והם לא שואלים שאלות או מבקשים לראות תעודת הסמכה.

"האם מטופל שיגיע למחלקה לרפואה דחופה או לכל מחלקה אחרת ויפנה להדמיה של הרגל או הגולגולת, יסכים שהסניטר או עובד משק יעשה זאת? מדוע כשזה מדובר בצילומים והדמיה של השיניים והגולגולת, במסגרת טיפולי השיניים, מותר לכל אחד להקרין את אזור הראש? למה המטופל לא מפקפק במקצועיות של נותן השירות במכון?"

אילוז מסביר שכשמטופלים לא מוודאים מי יהיה זה שייתן להם אתהשירות ובוטחים בו בעיניים עצומות, הם עלולים להיקלע למצב בו הצילום שיפיקו להם לא יהיה מדויק דיו / אופטימלי, ועקב כך יתבקש לבצע צילומים נוספים (בתשלום נוסף). התוצאה: הם יחשפו לקרינה מיותרת בשל חזרה או הוספה מיותרת של צילומים, ובסופו של דבר גם הרופא יקבל תוצאה לא טובה שעליה הוא יצטרך לבסס את תוכנית הטיפול שלו.

אילוז אינו רוצה לפגוע בציבור רופאי השיניים, אך הוא ממשיך ומתריע רבים מאוד מהם אינם בקיאים בטכניקות הצילום, או מהי תוצאת הצילום האופטימלית שעליהם לקבל מהמכון. "לפענח את הצילומים וההדמיות בתלת-ממד אינה חלק מהכשרתם. לכן הם מבקשים מהמכון "פיענוח" של צילום תלת-ממד CBCT, מבלי לקבל את קובץ הסריקה המקורי (Dicom), זאת בניגוד להנחיות משרד הבריאות".

רנטגנאים למרות הסמכתם בצילומי תלת-ממד, מחויבים, על-פי הנחיות משרד הבריאות, לעבור קורס נוסף בהפעלת מכשירי CT שיניים. זאת בשונה מעובד שאינו רנטגנאי שאינו יכול לעבור את הקורס וממשיך לצלם צילומי CT ללא הפרעה מגורם כלשהו.

"במשך השנים נתתי הרצאות לרופאים בתחום צילומי השיניים, הגנה בפני קרינה, טכניקת צילום וקריאת צילומי תלת-ממד ונחשפתי לחוסר הידע בתחום הזה. היחידים שמוסמכים לעשות פיענוחי CT הם רופא שיניים, רנטגנולוג או רופא כירורג פה ולסתות שעברו הכשרה מיוחדת. בלא מעט סריקות CBCT המבוצעות למטרת השתלה מתגלים ממצאים פתולוגיים כמו גידולים המחייבים הסתכלות של רופא מומחה, שיוכל לאבחן ולידע את הרופא המפנה בגילוי אותו ממצא.

"למרבה הצער, בגלל המצב הקיים, התוצאה העגומה היא שהרופא המפנה מקבל אחוז קטן מאוד מהמידע של ההדמיה, אינו יכול לראות את הממצאים הנ"ל ונסמך על דוח חלקי מהמכון. כשהפענוח לא מקצועי ולא משקף את מצבו האמיתי של חלל הפה, זה גורם לפסיפוס של מידע קריטי שמוביל לתוכנית טיפול לא אידיאלית, לטיפול שגוי ובעיקר לסבל מיותר למטופלים".

תחום הצילום וההדמיה של השיניים התקדם מאוד בעשורים האחרונים והוא משמש רופאי שיניים, כירורגים ואורתודנטים. מצילום או הדמיה טובים אפשר לקבל מידע עצום על מצב הפה והשיניים,

גובה העצם ורוחב הרכס, בריאות החניכיים, ומפרקי הלסת, להתאמת שתל מתאים, במקרה של חוסר עצם בלסת העליונה ניתן יהיה להחליט על איזו הרמת סינוסים לבצע ועוד.

"יש בארץ ציבור של רופאי שיניים מצוין. הרופאים צריכים להיות יותר ערים לכך שבצילומים והדמיה של השיניים הלסתות וחלל הפה, הפציינט מקבל לא מעט קרינה ושישנם מכשירי CBCT עם אפשרות צילום עם קרינה מופחתת בצורה משמעותית. זהו הכלי החשוב ביותר העומד לרשותם לאבחנה מדויקת של הבעיה. המציאות בשטח היא שבהיעדר אכיפה, קמים עוד ועוד מכונים לצילומים והדמיה של שיניים ולסתות, בהם מועסקים אנשים לא מקצועיים. זו חובתם של הרופאים לדאוג שהמטופל יקבל טיפול טוב, לרבות צילומים והדמיות. זו גם חובה מוסרית.

"לצד כל זה, ההמלצה הגורפת שלי לכל מטופל – אם הגעת למכון ואינך משוכנע שמי שיצלם אותך הוא רנטגנאי מוסמך, חפש מכון אחר".

דני אילוז (מ.ר. ב/8537 במשרד הבריאות)

ct.max.israel@gmail.il

אתר: <https://greenbook.co.il/card/2386/20123#>

טלפון נייד : 0544249266